

BOŽE MILOSRDNI OČE... TEBI POVJERAVAMO SUDBINE SVIJETA....

**Uz 25. obljetnicu posvete svijeta Božjemu milosrđu
koju je izvršio papa Ivan Pavao II. u Svetištu Božjega milosrđa
u Krakovu-Łagiewnikima (2002. - 2027.)**

1. ŠTO JE MILOSRĐE

Započinjemo naša razmišljanja o milosrđu. Riječ je o dvanaest razmatranja koja ćemo primati od kolovoza 2026. do srpnja 2027. godine. Ona su pomoć u pripravi za 25. obljetnicu posvete svijeta Božjemu milosrđu, koju je sv. Ivan Pavao II., Papa Milosrđa, izvršio 17. kolovoza 2002. godine u Bazilici Božjega milosrđa u Krakovu-Łagiewnikima.

Predložene refleksije temelje se na Bibliji, nauku Crkve, riječima posljednjih papa i apostola Božjega milosrđa – sv. Faustine Kowalske, sv. Ivana Pavla II. i bl. Michała Sopoćka. One imaju za cilj približiti nas otajstvu milosrđa na pristupačan način, ali i temeljito. A iznad svega žele u nama zapaliti Božju iskru tako da i sami postanemo plamenom Božjega milosrđa – „svjedocima Božjega milosrđa”, na što nas je pozvao u **Łagiewnikima nezaboravnog 17. kolovoza 2002., Sveti Otac Ivan Pavao II.:**

„O, kako današnji svijet treba Božje milosrđe! Na svim kontinentima iz dubina ljudske patnje kao da se uzdiže vapaj za milosrđem. Tamo gdje vlada mržnja i želja za osvetom, gdje rat donosi bol i smrt nevinih, potrebna je milost milosrđa koja umiruje ljudske umove i srca te rađa mir. Gdje nedostaje poštovanja prema životu i dostojanstvu, potrebna je milosrdna Božja ljubav, u čijem se svjetlu otkriva neizreciva vrijednost svakoga ljudskog bića. I potrebno je milosrđe kako bi svaka nepravda na svijetu našla svoj

kraj u sjaju Istine. **Zato danas u ovom Svetištu želim na svečani način posvetiti svijet Božjemu milosrđu. Činim to sa žarkom željom da poruka milosrdne Božje ljubavi, koja je ovdje naviještena po sv. Faustini, dopre do svih stanovnika zemlje i ispuni njihova srca nadom.** Neka se ta poruka s ovoga mjesta proširi na cijelu našu ljubljenu Domovinu i na cijeli svijet. **Neka se ispuni čvrsto obećanje Gospodina Isusa da odovud ima izići iskra, koja će pripremiti svijet na Njegov konačni dolazak** (usp. Dn 1732).

Tu iskru treba raspirivati. Treba svijetu nositi plamen milosrđa. **U Božjemu milosrđu svijet će naći mir, a čovjek sreću!** Tu vam zadaću povjeravam, draga braćo i sestre: Crkvi u Krakovu i u Poljskoj, i svim štovateljima Božjega milosrđa koji će ovamo dolaziti iz Poljske i iz cijeloga svijeta. **Budite svjedoci Milosrđa!**" ([Homilija sv. Ivana Pavla II. prigodom posvete svijeta Božjemu milosrđu \(Krakov, Svetište Božjega milosrđa, 17. 8. 2002.\)](#) | [Božje milosrđe](#) | [bozjemilosrdje.net](#))

Na samom početku, promatrajući čovjekovu reakciju na njegovu bijedu – kako materijalnu i društvenu tako i onu koja se može očitovati kao grijeh i zlo – postavimo si pitanje: **što milosrđe nije?**

Siromaštvo

Na siromaštvo se može reagirati na različite načine. Možemo se pretvarati da siromaštva nema. O ljudima koji tako reagiraju Sveto Pismo kaže: „Tko zatvori uho svoje pred vikom siromaha, i sam će vikati, ali ga neće nitko uslišati” (Izr 21, 13). **Ignoriranje siromašnih nije milosrđe.**

Na siromahe se može gledati kao na manje vrijedne. Takvo postupanje sv. Jakov naziva prijestupom (Jk 2, 9), a cijelu situaciju opisuje ovako: „Dođe li na vaš sastanak čovjek sa zlatnim prstenjem, u sjajnoj odjeći, a dođe i siromah u bijednoj odjeći, i vi se zagledate u onoga što nosi sjajnu odjeću te reknete ‘Ti lijepo ovdje sjedni!’, a siromahu reknete: ‘Ti stani – ili sjedni – ondje, podno podnožja moga!’, niste li u sebi pristrano sudili te postali suci što naopako sude?” (Jk 2, 2-4). **Ponižavanje siromašnih nije milosrđe.**

Siromašne se može i varati i iskorištavati. O tome mnogo pišu biblijski proroci, a osobito prorok Amos: „Jer prodavahu pravednika za srebro i nevoljnika za sandale. Jer gaze po glavi siromahu i sirotinju na zlo vode” (Am 2, 6-7). **Ni tlačenje ubogih nije milosrđe.**

Milosrđe prema ljudskom siromaštvu opisuje se u Bibliji, među ostalim, ovim riječima:

- „Zbog Božje zapovijedi pomози siromahu; ako je potrebit, ne pusti ga praznih ruku” (Sir 29, 9).

- „Milostivo se oko blagoslivlje, jer daje od svog kruha siromahu” (Izr 22, 9).

- „Jer ogladnjih i dadoste mi jesti; ožednjih i napojiste me; stranac bijah i primiste

me; gol i zaogrnuše me; oboljeh i pohodiste me; u tamnici bijah i dođoste k meni” (Mt 25, 35-36).

Milosrđe je, dakle, takva reakcija na ljudsko siromaštvo koja ga ublažava dajući potrebitomu ono čega mu nedostaje i zbog čega je siromašan.

Zlo i grijeh

Na zlo se može odgovoriti još većim zlom. U Knjizi Postanka jedan od Kajinovih potomaka kaže: „Čovjeka sam ubio jer me ranio i dijete jer me udarilo” (Post 4,23).

Takav stav nije milosrđe. Takav je stav osveta. To se vidi kod djece koja na udarac često uzvraćaju još snažnijim udarcem. To se vidi kod odraslih, kada je zbog jedne rečenice izgovorene u srdžbi netko spreman drugoga izbaciti s posla ili s njime godinama ne razgovarati.

Na zlo se može odgovoriti i jednakim zlom. Stari Zavjet govori o zakonu poznatom u cijelom drevnom svijetu: „Tko ozlijedi svoga bližnjega neka mu se učini kako je on učinio: lom za lom, oko za oko, zub za zub – rana koju je on zadao drugome neka se zada i njemu” (Lev 24, 19–20). **Takav odgovor na zlo nije milosrđe.** Ponekad se naziva pravednošću. Katkad se očituje u tome da ne razgovaramo s onima koji ne razgovaraju s nama i da pakostimo onima koji pakoste nama.

Na zlo se može odgovoriti i utjecanjem Boga. U psalmima često nailazimo na takozvane „molitve proklinjanja”. U njima, među ostalim, čitamo i ove riječi: „Kćeri babilonska, pustošiteljice, blažen koji ti vrati milo za drago za sva zla što si nam ih nanijela. Blažen koji zgrabi i smrskao o stijenu tvoju dojenčad” (Ps 137, 8–9).

Autor 137. psalma možda je vlastitim očima vidio kako su Babilonci razorili njegovu zemlju, spalili hram, sakatili trudnice i ubijali čak i malu djecu. Autor se moli Bogu, a ne Babilonu; ne poziva svoje sunarodnjake, nego svoga Boga. Svu svoju ljutnju, gnjev i bol iznosi pred Boga te Njemu prepušta odgovor na naneseo zlo. **Takav stav još nije milosrđe.** To je prepuštanje pravde Bogu. Takav je stav danas prilično teško susresti jer je ogovaranje gotovo posve zauzelo mjesto psalama proklinjanja.

Na zlo se može odgovoriti i dobrom. Isus je rekao: „Nego, velim vama koji slušate: Ljubite svoje neprijatelje, dobro činite svojim mrziteljima, blagoslivljajte one koji vas proklinju, molite za one koji vas zlostavljaju” (Lk 6, 27–28). Sveti Pavao sažeo je to riječima: „Ne daj se pobijediti zlom, nego dobrim svladavaj zlo” (Rim 12, 21).

Čovjek je zao jer u sebi ima premalo dobra. Zato mu treba dati dobro. Čovjek griješi jer u sebi ima premalo ljubavi. Zato mu treba dati ljubav.

Milosrđe je takva reakcija na zlo koja grešniku daje ono što mu najviše nedostaje, to jest ljubav i dobro. A kako to činiti, rekao nam je sam Gospodin Isus, obraćajući se sv. Faustini: „*Milosrđe prema bližnjemu moraš pokazivati uvijek i svagdje, ne možeš to izbjegavati niti se izgovarati ili opravdavati. Evo ti dajem tri*

načina na koja trebaš činiti dobro bližnjima: prvi – djelo, drugi – riječ, treći molitva. U ta tri se skriva punina milosrđa i neosporan su dokaz ljubavi prema meni. Na taj način duša slavi i daje hvalu mojemu milosrđu” (Dn 742).

Što je, dakle, milosrđe?

Ako pogledamo etimologiju latinskog jezika, izraz „miseri cor dare” prevodimo kao „dati srce nesretnima”, odnosno „dati milosrdno srce”. Milosrđe je, dakle, najbolji odgovor na ljudsku bijedu shvaćenu u najširem smislu. To je najbolji lijek koji je osmislio Gospodin Bog. Ono, naime, nije ni bijeg od siromašnoga ni njegovo uništenje, nego drugomu daje upravo ono što mu je najviše nedostajalo i zbog čijeg su nedostatka nastali siromaštvo, zlo i grijeh.

U svome je *Dnevniku* sestra Faustina napisala: „Božja ljubav je cvijet, a milosrđe plod” (Dn 949). Dana 7. lipnja 1997. godine, tijekom svoga prvog pohoda Łagiewnikima, papa Ivan Pavao II. dao je lijepu definiciju milosrđa rekavši da „čovjeku ništa nije toliko potrebno kao Božje milosrđe – ona dobrostiva, suosjećajna ljubav koja čovjeka uzdiže iznad njegove slabosti prema beskrajnim visinama Božje svetosti”.

Pomozi mi, o, Gospodine, da moje oči gledaju milosrdno: da nikada ne sumnjičim i ne sudim po vanjštini, nego da spoznajem što je lijepo u dušama mojih bližnjih i pomažem im.

Pomozi mi da moje slušanje bude milosrdno, da budem naklonjena potrebama svojih bližnjih, da moje uši ne ostanu gluhe na bol i plač bližnjega.

Pomozi mi, Gospodine, da moj jezik bude milosrdan, da nikada prijezirno ne govorim o svome bližnjemu, nego da za svakog pronađem riječ utjehe i praštanja.

Pomozi mi, Gospodine, da moje ruke budu milosrdne i pune dobrih djela, da svojim bližnjima činim samo dobro, a teže i mučnije poslove preuzimam na sebe.

Pomozi mi da moje noge budu milosrdne, da svome bližnjemu pritječu uvijek u pomoć, ne obazirući se na vlastiti umor i iznemoglost. Moj pravi odmor neka je u službi bližnjima.

Pomozi mi, Gospodine, da moje srce bude milosrdno, da osjećam sve patnje svoga bližnjeg, da nikomu ne uskratim svoje srce i da iskreno susrećem i one za koje znam da će zloupotrijebiti moju dobrotu. Ja sama zatvorit ću se u premilosrdno Srce Isusovo. O vlastitim patnjama šutjet ću. O, moj Gospodine, neka Tvoje milosrđe počiva u meni. (Dn 163)

o. Wojciech Węgrzyniak
Małgorzata Pabis

Prijevod na hrvatski jezik: Jelena Vuković
(Koordinacija štovatelja Božjega milosrđa, Hrvatska)